

Ny optoservis vid f d Bastuplan

RAÄ-nr Linköping 153:1
Stora Badstugatan
Linköpings stad och kommun
Östergötlands län

Emma Karlsson

Sammanfattning

Östergötlands museum genomförde i maj 2019 en arkeologisk undersökning inom Stora Badstugatan, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Arbetet föranledes av schaktning för ny optoservis. Kulturlager kunde iaktas i botten av schaktet. Lämningarna kom dock inte att omfattas av bortschaktning och kvarliggjer därför.

Emma Karlsson
antikvarie

Inledning

Det aktuella arbetet föranleddes av ett schaktningsarbete i Stora Badstugatan, direkt norr om f d Bastuplan, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Platsen ligger inom området för fornlämning Linköping 153:1 (L2011:4081). Fältarbetet utfördes i maj 2019 efter beslut från Länsstyrelsen Östergötland. Sökande och kostnadsansvariga var Utsikt Bredband AB. Ansvarig för fältarbetet och rapportarbetet var undertecknad.

Arkeologisk bakgrund

Linköping utvecklas under 1100-talet som ett kyrkligt centrum med två kyrkor: domkyrkan och S:t Larskyrkan. De äldsta delarna av biskopsgården – dagens Linköpings slott – härrör också från denna tid. Fynd av gravar och tidigkristna gravmonument visar att det funnits en kristen begravningsplats och sannolikt en träkyrka i området vid S:t Larskyrkan redan under 1000-talet. Det finns även tecken på att det kan ha funnits en tidigkristen begravningsplats i området för domkyrkan. Det finns ett fåtal belägg för bebyggelse inom stadsområdet under 1100-talet. Från 1200-talets första hälft ökar de arkeologiska spåren av en framväxande bebyggelse och på 1280-talet kan Linköping anses vara en stad. Vid denna tid, år 1287, etableras även stadens franciskanerkonvent i den södra delen av staden (Arcini & Tagesson 2005; Tagesson 2002:146ff, 320ff; Karlsson 2013; Modén 2010).

Det aktuella undersökningsområdet ligger inom den medeltida stadens södra del, inte långt från franciskanernas klosterområde. I slutet av 1990-talet utfördes en större arkeologisk undersökning inom f d Bastuplan, numera del av kv Dryckeshornet. Enligt historiska kartor från 1600-talet låg området då utanför bebyggt stadsområde. Trots det påträffades här kulturlager, fynd och anläggningar från 1000-tal till nutid. Majoriteten av lämningarna, såväl fynd som konstruktioner, var från 1300-talet, med bland annat rester efter en byggnad med en källare. Från 1400-talet fanns en stenlagd yta, en ugn och eventuellt en eldpall. De yngsta lämningarna bestod av kraftiga stolpar vilka tolkats höra till ett stadsplank från 1600-talet. Vid undersökningen framkom ett rikt fyndmaterial av hög kvalitet som till exempel innehöll kamfragment, silvermynt, remändebeslag, ströningar och en fingerring (Ohlsén & Ternström 2001).

Syfte och metod

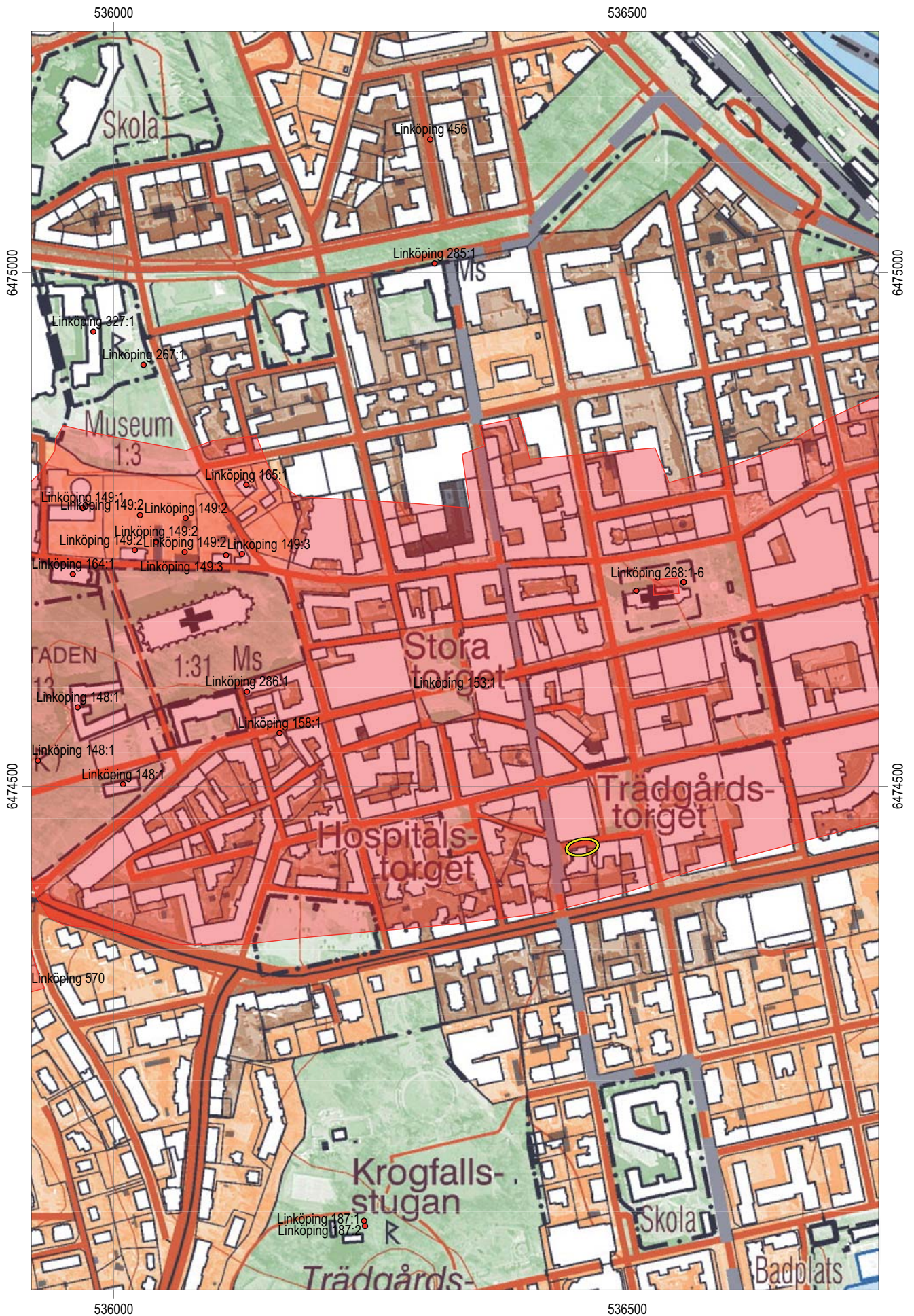
Syftet med den arkeologiska undersökningen var främst att tillse att markingreppen berörde fornlämning i så liten omfattning som möjligt. Fornlämning som trots detta kom att beröras av arbetet skulle undersökas och dokumenteras avseende karaktär, omfattning och datering. Den arkeologiska undersökningen genomfördes i form av schaktningsövervakning. Läget för schaktet dokumenterades med hjälp av manuell inprickning på karta.

Resultat

Schaktet omfattade ca 10 m och var 0,3 m brett och 0,45 m djupt. I botten av schaktet, under ett lager med moderna bärlager, påträffades ett kulturlager. Huruvida det rörde sig om omrörda massor eller inte kunde ej avgöras p g a schaktets ringa bredd. Lämningarna kom dock inte att omfattas av bortschaktning och kvarligger därför.

Referenser

- Arcini C & Tagesson G. 2005. Kroppen som materiell kultur. Gravvar och människor i Linköping genom 700 år. I: Kaliff A & Tagesson G (red). *Liunga Kaupinga. Kulturhistoria och arkeologi i Linköpingsbygden*. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska undersökningar, Skrifter 60. Linköping.
- Karlsson E. 2013. *Gravvar, gator och gårdar. Arkeologi runt S:t Larskyrkan*. Östergötlands museum. Avdelningen för arkeologi och byggnadsvård. Rapport 2013:16.
- Modén E. 2010. *Biskopens palats i Liunga kauping. 14C-datering av Linköpings slotts äldsta delar*. Linköpings stad och kommun, Östergötlands län. Östergötlands länsmuseum. Rapport 2010:103.
- Ohlsén M & Ternström C. 2001. *Utkanten i centrum. Arkeologi i det medeltida Linköpings utkant*. Bastuplan, Linköping, Ög. Arkeologisk undersökning. Östergötlands länsmuseum. Rapport 2001:102.
- Tagesson G. 2002. *Biskop och stad. Aspekter av urbanisering och sociala rum i medeltidens Linköping*. Linköping. (diss)

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:5 000.

Tekniska uppgifter

Fastighet	Innerstaden 1:2 (Stora Badstugatan)
Stad	Linköping
Kommun	Linköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	Linköping 153 (L2011:4081)
Digitala fastighetskartans blad	64F 7d SO
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	-
Mätteknik	Manuell inprickning
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens dnr	431-1115-2019
Länsstyrelsens handläggare	Göran Gruber
ÖM dnr	0086/18
ÖM projektnr	001183
ÖM Intrasisnr	-
Sökande	Utsikt Bredband AB
Kostnadsansvarig	Utsikt Bredband AB
Projektledare	Emma Karlsson
Personal	-
Fältarbetstid	5 maj 2019
Totalt undersöktes	-
Fynd	Nej
Foto	Digitala
Analyser	Nej
Grafik	Emma Karlsson
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2019:34 © Östergötlands museum

Östergötlands museum genomförde i maj 2019 en arkeologisk undersökning inom Stora Badstugatan, Linköpings stad och kommun, Östergötland. Arbetet föranleddes av schaktning för ny optoservis. Kulturlager kunde iaktas i botten av schaktet. Lämningarna kom dock inte att omfattas av bortschaktning och kvarligger därför.

ISSN 1403-9273
Rapport 2019:34